

KONVENCIJA O ELIMINACIJI SVIH OBLIKA DISKRIMINACIJE ŽENA

(engl. CEDAW)

Član 1: Definiše diskriminaciju žena kao bilo koje "neposredno ili posredno razlikovanje, privilegovanje, isključivanje ili ograničavanje čiji se cilj ili posledica ogleda u otežavanju, ugrožavanju, onemogućavanju ili negiranju priznavanja, uživanja ili ostvarivanja ljudskih prava zbog pripadnosti određenom polu. Diskriminacija na osnovu pola uključuje još i bračni status, porodični status, trudnoću i materinstvo, roditeljstvo i seksualnu orijentaciju.

Član 2: Definiše obaveze država članica, potpisnica Konvencije da osude diskriminaciju u svim njenim formama i da obezbede pravni okvir, uključujući sve zakone, strategije i praksu koje obezbeđuju zaštitu od diskriminacije i podržavaju princip rodne ravnopravnosti.

Član 3: Zahteva od država članica da preduzmu odgovarajuće mere na svim poljima građanskom, političkom, ekonomskom, socijalnom i kulturnom kako bi garantovala ženska ljudska prava.

Član 4: Dozvoljava državama članicama da "preduzmu privremene mere" kako bi ubrzale ravnopravnost žena. U ovom članu Konvencije izričito se utvrđuje nediskriminatorski karakter posebnih mera, njihov privremeni karakter i ograničeno vremensko dejstvo.

Član 5: Sadrži izričitu obavezu država potpisnica potrebu da preduzmu dogovarajuće mere da bi promenile kulturne obrasce rodne nejednakosti, kao i potrebu da se obrazovanje svih članova porodice kako bi prepoznali socijalnu funkciju materinstva i zajedničke obaveze podizanja dece.

Član 6: Obavezuje države članice da preduzmu mere kojim bi suzbile trgovinu ženama i njihovu seksualnu eksploataciju i prostituciju.

Član 7: Obavezuje države članice da okončaju diskriminaciju žena u političkom i javnom životu, da osiguraju pravo glasa i ravnopravno učešće žena u izborima, formulisanju politika i slobodnom udruživanju u sindikatima i nevladinim organizacijama.

Član 8: Zahteva mere koje će omogućiti ženama učešće u međunarodnim delegacijama njihovih vlada, ravnopravno sa muškarcima.

Član 9: Obavezuje države da pruže ženama jednaka prava kao i muškarcima da steknu, promene i zadrže svoje državljanstvo kao i državljanstvo svoje dece.

Član 10: Obavezuje države članice da okončaju diskriminaciju žena u obrazovanju, uključujući profesionalnu i stručnu obuku, pristup obrazovnim sadržajima i drugim oblicima obrazovanja, kao i da iz nastavnih planova i programa eliminišu stereotipne koncepte shvatanja uloge žena.

Član 11: Obavezuje države potpisnice Konvencije da okončaju diskriminaciju u oblasti zapošljavanja, uključujući pravo na rad, mogućnosti zapošljavanja, ravnopravne naknade za rad, slobodnog izbora profesije i zaposlenja, socijalne sigurnosti i zdravstvene zaštite, uključujući i zdravlje majki, kao i da otklone diskriminaciju na osnovu bračnog i roditeljskog statusa.

Član 12: Zahteva da države potpisnice Konvencije preduzmu korake kako bi otklonile diskriminaciju u oblasti zdravstvene zaštite, uključujući pristup servisima kao što su oni za planiranje porodice.

Član 13: Zahteva od država potpisnica Konvencije da osiguraju ženama jednaka prava kao i muškarcima u svim oblastima socijalnog i ekonomskog života, kao što su ravnopravni uslovi ostvarivanja prava na porodične beneficije, prava na bankarske pozajmnice, hipoteke i finansijske kredite, kao i pravo na učešće u rekreativnim aktivnostima, sportu i kulturnom životu.

Član 14: Ovaj član Konvencije posvećuje problemu položaja žena na selu posebnu pažnju, garantuje im posebna prava i utvrđuje obaveze države da preduzima mere za poboljšanje njihovog položaja. Među pravima koje garantuje Konvecija su: pravo žena da učestvuju u razradi i primeni

planova razvoja; pristup zdravstvenim ustanovama, savetovalištima i službama za planiranje porodice; pravo na obrazovanje, osposobljavanje, opismenjavanje i tehničku osposobljenost; prava u oblasti ekonomije i zapošljavanja, zadrugarstvo, grupe za samopomoć, pristup kreditima i poreskim olakšicama; prava na odgovarajuće uslove života i stanovanja; pravo na učešće u svim aktivnostima u zajednici i dr.

Član 15: Obavezuje države potpisnice Konvencije da preduzmu korake kako bi obezbedile jednakost žena pred zakonom i puna prava u oblasti kupovine i posedovanja imovine, kao i izbora mesta stanovanja.

Član 16: Zahteva od država potpisnica da obezbede ravnopravnost u braku i porodičnim odnosima, kao što su prava na stupanje u brak uz ličnu saglasnost i slobodu volje oba supružnika; slobodu izbora supružnika; određivanje minimalnih godina starosti za stupanje u brak; registrovanje sklopljenih brakova; ista prava za vreme trajanja i prilikom raskida braka; ista roditeljska prava kao i odlučivanje o broju dece i razmaku između njih i njihovom obrazovanju. Ista prava i odgovornosti supružnika garantuju se u pogledu izbora imena i prezimena; izbora zanimanja i profesije, kao i prava vlasništva (sticanje, rukovođenje, prodaja, upravljanje); ista starateljska, odnosno šticienička prava i odgovornosti prilikom odlučivanja o usvajanju dece uz stavljanje interesa dece na prvo mesto.

Član 17: Definiše osnivanje Komiteta za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena da bi pratio napredak u sprovođenju Konvencije.

Članovi 18 – 30: Definišu pravila, procedure i obaveze Komiteta, država potpisnica Konvencije, podnošenja i razmatranja Izvštaja, donošenje

Zaključnih komentara Komiteta i druge oblasti vezane za sprovođenje Konvencije i rad Komiteta.